

Seksualność

Powróćmy do wcześniejszego pytania: czy Safona była kobietą nieheteronormatywną?

Według niektórych interpretacji erotyki Safony opiewające piękno kobiecego ciała są utworami weselnymi, a ich podmiotem lirycznym ma być pan młody, zaś sama autorka jest uznawana za kogoś w rodzaju nauczycielki przygotowującej dziewczęta do zamążpójścia.

Powyższy pogląd jest jak najbardziej uprawniony. Wydaje się jednak, że oddanie tego rodzaju erotyzmu w poematach byłoby niemożliwe, jeśli Safona nie odczuwałaby pociągu seksualnego do kobiet. Z całą pewnością zamożna kobieta z arystokratycznego rodu była otoczona młodymi dziewczętami, które miały nabyć ogłady towarzyskiej i uczyć się wszystkiego co wypadało wiedzieć przyszłej żonie. Istnieją przekazy mówiące, że w takich sytuacjach mogło dochodzić do relacji seksualnych między „mentorką” i „uczennicą”.

Jaka jest więc odpowiedź na pytanie o seksualność Safona? Otóż... nie wiemy. I najprawdopodobniej wiedzieć nie będziemy. Mimo to, tak jak w starożytności, postać poetki z Lesbos stała się zmitologizowana i w pamięci ludzkiej trwać będzie jako „pierwsza lesbijka”.

Finansowane przez
Unię Europejską

**RÓWNE KOŁO
HISTORYCZNE
SAFONA -
"PIERWSZA"
LESBIJKA**

Biografia

Jak na kogoś, kto miał ogromny wpływ na literaturę i status supergwiazdy świata starożytnego, Safona z Lesbos pozostaje bardzo tajemnicza. Pewnych jest jedynie niewiele faktów z jej biografii. Safona żyła na przełomie VII i VI wieku p.n.e. i pochodziła z rodziny arystokratycznej. W pewnym momencie życia musiała opuścić rodzinną wyspę ze względu na zawirowania polityczne. Wyszła za mąż i urodziła przynajmniej jedną córkę o imieniu Kleis. I to jest wszystko co o życiu największej starożytnej poetki możemy powiedzieć z pewnością.

Nie znamy dokładnie lat w jakich żyła Safona, imion jej rodziców i męża, jak również czy posiadała inne dzieci niż Kleis. Nie mamy pewności co do miasta rodzinnego, nie znane są przyczyny opuszczenia Lesbos, ani czy też Safonie dane było powrócić do rodzinnego miasta.

Pytaniem, które jednak najbardziej nurtuje jest to, czy Safona była kobietą nieheteronormatywną?

Twórczość

Głównym źródłem sławy Safony, jak i wiadomości o niej samej są jej utwory. Wyjaśnia to dlatego o samej ich autorce wiemy tak niewiele – do dzisiaj zachowało się jedynie ok. 700 linijek tekstu, w tym zaledwie jeden poemat, Hymn do Afrodyty, odczytano w całości. Wszystkie pozostałe dzieła Safony znamy jedynie we fragmentach co utrudnia ich analizę i interpretację.

Zachowane przekazy mówią o tym, że Safona była autorką niezwykle płodną. W słynnej Bibliotece Aleksandryjskiej przechowywano 9 zwojów papirusu zapisanego ponad 10 000 linijek tekstu twórczości poetki z Lesbos. Niestety, przez wieki dzieła te uległy zniszczeniu.

Cechą charakterystyczną twórczości Safony było stosowanie strofy złożonej z trzech wierszy 11-zgłoskowych i jednego 5-zgłoskowego. Konstrukcja taka nazywana jest strofą saficką. Popularność twórczości Safony sprawiła, że wielu późniejszych poetów, m.in. Jan Kochanowski stosowali strofę saficką w swoich dziełach.

Supergwiazda

Dzieła Safony zyskały w świecie starożytnym ogromną popularność. Powszechnie deklamowano i śpiewano je w trakcie różnych uroczystości, stały się również jednym z podstawowych elementów edukacji w całym świecie, do którego zawitała kultura helleńska. Szczególną popularnością cieszyła się wśród Rzymian.

Popularność jaką zyskała twórczość Safony sprawiła, że poetka stała się kimś w rodzaju ówczesnej supergwiazdy. Pisano utwory nie tyle inspirowane jej twórczością, co poświęcone samej Safonie. Powstawały również prace biograficzne.

Safona stała się nawet bohaterką mitu. Według niego, w trakcie pobytu na wygnaniu w Syrakuzach Safona poznała rybaka o imieniu Faon, w którym bez pamięci się zakochała, a gdy ten odrzucił jej zaloty z rozpaczy rzuciła się ze skały do morza.